

PYRENADES

NATURA – SOCIETAT – PIRINEISME
CAMINADES - CONFERÈNCIES - MÚSICA - CINEMA

organitza: PyrenMuseu
VAL D'ARAN

Salardú
Val d'Aran
24-31 de març
del 2018

www.pyrenades.es -- pyrenades@gmail.com

ORGANITZACIÓ – PYRENMUSEU
Manel Rocher / Refugi Rosta de Salardú / Tel. 651 90 15 01

PREMSA I COMUNICACIÓ
Ivet Eroles / pyrenmuseu.comunicacio@gmail.com / Tel. 666 85 99 21

FESTIVAL 8a. EDICIÓ

QUÈ ÉS PYRENADES?

EL FESTIVAL

Com cada any, la 8ª edició del Festival Pyrenades es celebra en plena setmana santa, del 24 al 31 de març a Salardú (Val d'Aran). Conferències, cinema de muntanya, excursionisme, tallers infantils, exposicions, propostes artístiques i música són els ingredients principals d'un programa d'activitats que vol potenciar el municipi del Naut Aran i posar de relleu el valor cultural, paisatgístic, històric i mediambiental de la muntanya i dels Pirineus.

QUI SOM?

El PyrenMuseu del Refugi Rosta impulsa aquesta iniciativa que recupera i reinterpreta el pirineisme des del [Refugi Rosta](#), que va ser alberg dels primers pirineistes i actualment és l'hostal més antic de la Val d'Aran encara en funcionament.

El Manel Rocher és el responsable d'aquest projecte que està organitzat pel PyrenMuseu i l'Ajuntament del Naut Aran i compta amb la col·laboració del Conselh Generau d'Aran, el Foment de Torisme de la Val d'Aran, el Club Excursionista d'Aran, l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran (IDAPA), els Musèus dera Val d'Aran, el Festival de Cinema de Muntanya de Torelló, Comet Films, Exciting Pyrenees i el Refugi Rosta.

EL PIRINEISME

“Caminar, sentir i escriure”, definia així Beraldi el concepte de pirineisme, que es pot complementar amb la descripció de Henri Brulle: “L'alpinisme és l'escalada; el pirineisme és menys l'esperit esportiu que l'anima que la set de solitud i llibertat, l'atracció d'allò pintoresc, de l'aventura, la penetració en els misteris dels aspectes secrets de la natura”.

De la mà de la il·lustració i el romanticisme, excursionistes, geògrafs, naturalistes, botànics, literats... van formar part d'un moviment cultural que proposava una nova mirada dels Pirineus. Poblada pels seus habitants i pastors, la serralada dels Pirineus ha atret al llarg dels temps a caminants i aventurers que en ple segle XIX es van agermanar en l'exploració d'aquestes muntanyes, amb un esperit aventurer, naturalista i humanista que va desencadenar en el naixement del turisme.

Personatges de la talla de Franz Schrader, Maurice Gourdon, Juli Soler Santaló i Lluís Estasen van utilitzar el Refugi Rosta per a descansar i preparar les seves travesses, i és que la Val d'Aran va ser la zona més septentrional on es van endinsar els pirineïstes.

ON ESTEM?

Pyrenades es celebra al municipi de Salardú – Naut Aran, un indret envoltat de grans muntanyes on petits i grans poden gaudir de l'esport i la natura amb diversitat de serveis i equipaments al seu abast. La ubicació estratègica del municipi, amb l'entrecruament de tres valls al bell mig del Pirineu, l'ha convertit en una parada obligada i punt de sortida per a caminants, exploradors i turistes fascinants per l'encant dels seus paratges naturals, patrimoni i cultura.

Des del bell mig de la serralada pirinenca, la Val d'Aran, el PyrenMuseu i el Festival Pyrenades recuperen el llegat del pirineïsmes i dinamitzen Salardú i la zona del Naut Aran amb una proposta atractiva i de qualitat.

VÍDEO PROMOCIONAL DE PYRENADES 2018

Podeu visualitzar i compartir el vídeo mitjançant [aquest enllaç](#) o clicant a la imatge.

Comunicació Pyrenades 2018 - Ivet Eroles Palacios
[+34 666 85 99 21](tel:+34666859921) / pyrenmuseu.comunicacio@gmail.com
Festival Pyrenades 8ª edició. Del 24 al 31 de març a Salardú (Val d'Aran) / www.pyrenades.es

PUNTS DESTACATS DEL PROGRAMA

Dissabte 24, 18:00h | Conferència: Alabanza de los Pirineos

Eduardo Martínez de Pisón, catedràtic de Geografia a la Universitat Autònoma de Madrid i Premi Nacional de Medi Ambient, farà un recorregut pels Pirineus a través de la seva literatura i pintura pirineista. A les 22h durant la Mostra de Cinema de Muntanya gaudirem de la projecció del film “**Més enllà del Kumbhakarma**”, una producció dirigida pel propi Cadiach que narra la història del primer nepalès que va aconseguir coronar els 14 cims de 8.000 metres.

Diumenge 25, 18:00h | El repte 14 x 8.000m, amb Òscar Cadiach

El pirineista, alpinista i himalaista Òscar Cadiach presentarà el seu llibre “Els 14 vuit-mils” i compartirà les seves experiències.

Dilluns 26 | Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. La conservació de la natura i la dinamització del territori

Farem un recorregut històric del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici amb la directora i conservadora del parc Mercè Aníz.

Dimarts 27, 18:00 i 22:00h | El fotògraf en la nit. Descobrint la llum en la foscor

La fotògrafa Marta Bretó compartirà els secrets de la fotografia nocturna i oferirà un taller de fotografia per obtenir els primers resultats amb cels estrellats.

Dijous 29, 18:00h | Medicina en alçada

Què ens pot passar a 2.000 metres d'alçada? Com podem actuar en determinades situacions? La pràctica de l'activitat mèdica a la muntanya està condicionada per l'exposició a elements físics i climàtics, on una actuació eficaç d'urgència és determinant.

Dr. Miquel Rodríguez, especialista en Cures Intensives i expert en Medicina de Muntanya.

Divendres 30, 18:00h | Debat: Er aranès, qui ten era lengua ten era sua identitat

Si cuidem i usem la nostra llengua, preservem la nostra identitat. L'Associació **Lengua Viva**; la **Mònica Garrido**, directora de la Zona Escolar Rural (ZER) de la Val d'Aran; la **Mireia Boya**, ambientòloga i professora d'Humanitats a la Universitat Pompeu Fabra i el **Jusèp Lois Sans**, president de l'Acadèmia Occitana de la Llengua, participaran en un debat sobre llengua i identitat.

Dissabte 31, 22:00h | Concert de clausura – Alidé Sans i Paulin Courtial presenten el seu nou disc “Henerècla”

Alidé Sans i Paulin Courtial porten sinergia artesana i electro-acústica entre dues llengües: música i occità-aranès. Presentaran el seu disc “Henerècla” (Hètaman, 2018) especialment pel públic de Pyrenades.

PROGRAMA 2018

ACTE INAUGURAL

JORNADA INAUGURAL

Dissabte 24 - Sala PyrenMuseu

18:00h - **Obertura Pyrenades: Presentació de la 8ª edició del festival**

César Ruiz-Canela - Alcalde de Naut Aran

Manel Rocher - Director del PyrenMuseu i Pyrenades

18:15h – **Conferència: Alabanza de los Pirineos**

Un viatge a través dels Pirineus, unes muntanyes de gran qualitat natural i humana, conduït a través del seu reflex en la literatura i pintura pirineista.

Eduardo Martínez de Pisón, catedràtic emèrit de Geografia a la Universitat Autònoma de Madrid i Premi Nacional de Medi Ambient.

21:00h – **Concèrt de música tradicional** a càrrec de Ribatònics - **Plaça Major de Salardú**

22:00h – **Inici de la VIII Mostra de Cinema de Muntanya amb la pel·lícula “Ordesa y Monte Perdido: un siglo como Parque Nacional” – Sala PyrenMuseu**

El documental commemora el primer centenari del Parc Nacional des de la seva històrica declaració a l'agost del 1918. El seu territori actualment engloba la vall d'Ordesa, el massís del Monte Perdido (3.355m), la vall d'Añisclo, d'Escuaín i Pineta, que pertanyen a la comarca del Sobrarbe del Pirineu aragonés. Exploradors, escriptors i poetes, com Víctor Hugo, descriuen l'indret així: “Sortints rocosos, gegants petris sorgits del mar, s'apropen al buit, meravellats davant d'aquest espectacle... un escenari creat per la naturalesa durant milions d'anys... Són muntanyes i muralles a la vegada, es l'edifici més misteriós del més misteriós dels arquitectes... es el coliseu de la natura...”. “A l'allunyar-nos, a cada passa, giràvem la vista enrere, sempre atreuen els primers amors”, va deixar escrit l'explorador Lucien Briet.

Realització: **Eduardo de la Cruz i Amalia Sesma**. Producció: **Donde van las Nubes i Aragón TV**. VOES - 2016. 65'.

Sala PyrenMuseu, a les 18:00h

Diumenge 25 | El repte 14 x 8.000m, amb Òscar Cadiach

Un passeig pels sostres del món de la mà d'un referent en l'exploració muntanyenca, el prinineista, alpinista i himalaista Òscar Cadiach ens presentarà el seu llibre "Els 14 vuitmils".

Òscar Cadiach, pirineista, alpinista i himalaista.

A les 22h durant la Mostra de Cinema de Muntanya de Pyrenades gaudirem de la projecció del film "**Més enllà del Kumbhakarma**", una producció dirigida per Òscar Cadiach que narra la història del primer nepalès que va aconseguir coronar els 14 cims de 8.000 metres.

Dilluns 26 | Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. La conservació de la natura i la dinamització del territori

Farem un recorregut històric del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, des de la seva fundació fins als reptes de futur.

Mercè Aníz, directora i conservadora del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.

Dimarts 27 | El fotògraf en la nit. Descobrint la llum en la foscor

Coneixerem les meravelles que es revelen en el cel quan el sol es pon i descobrirem què s'amaga darrera la fotografia nocturna.

Marta Bretó, fotògrafa, professora i guia de muntanya i natura. Especialitzada en astrofotografia de paisatge (www.martabreto.com).

I a les 22:00h: Taller nocturn de fotografia. Aprendre a manejar la càmera de nit i obtenir els primers resultats amb paisatges estrellats. **Inscripcions** a 661435760.

Dimecres 28 | Els Pirineus, un espai de recerca permanent

Una ambientòloga, un antropòleg i un historiador ens explicaran les seves peripècies en dur a terme els seus treballs d'investigació en diferents paisatges: rius, raquetes i gent.

Maria Soria: "La conservació i gestió dels rius temporals, efectes en el medi".

Xavi Gros: "Les raquetes de neu tradicionals als Pirineus".

Ferran Pons: "Ovelles, llavors i esquiadors. Relacions (in)compatibles a Baqueira Beret".

Dijous 29 | Medicina en alçada

Què ens pot passar a 2.000 metres d'alçada? Com podem actuar en determinades situacions? La pràctica de l'activitat mèdica a la muntanya està condicionada per l'exposició a elements físics i climàtics, on una actuació eficaç d'urgència és determinant.

Dr. Miquel Rodríguez, especialista en Cures Intensives i expert en Medicina de Muntanya.

Divendres 30 | Debat: Er aranès, qui ten era lengua ten era sua identitat.

Si cuidem i usem la nostra llengua, preservem la nostra identitat, compartirem visions i estratègies per aconseguir-ho. Recentment el Tribunal Constitucional ha anul·lat la part de la llei del Parlament de Catalunya que donava preferència a l'aranès per protegir-lo davant del català i castellà. Quines repercussions té sobre la llengua i la cultura? Com es pot fer front a la situació? Ens acompanyaran al debat l'Associació **Lengua Viua**; la **Mònica Garrido**, directora de la Zona Escolar Rural (ZER) de la Val d'Aran; la **Mireia Boya**, ambientòloga i professora d'Humanitats a la Universitat Pompeu Fabra i el **Jusèp Lois Sans**, president de l'Acadèmia Occitana de la Llengua.

ACTUACIONS MUSICALS

Dissabte 24| Música tradicional

A càrrec de Ribatònics.

A les 21:00h a la Plaça Major de Salardú.

Dissabte 31| Concert de clausura – Alidé Sans i Paulin Courtial presenten el seu nou disc “Henerècla”.

Alidé Sans i Paulin Courtial porten sinergia artesana i electro-acústica entre dues llengües: música i occità-aranès. Amb l'estrena de “Henerècla” (Hètaman, 2018), l'espurna dels ritmes càlids i instintius deixa anar una creació feta des de l'apoderament propi de l'artesà que treballa amb cura la seva obra única.

A les 22:00h a la Sala PyrenMuseu.

VII MOSTRA DE CINEMA DE MUNTANYA

Sala PyrenMuseu, 22:00h

Dissabte 24 | Ordesa y Monte Perdido: un siglo como Parque Nacional

El documental commemora el primer centenari del Parc Nacional des de la seva històrica declaració a l'agost del 1918. El seu territori actualment engloba la vall d'Ordesa, el massís del Monte Perdido (3.355m), la vall d'Añisclo, d'Escuaín i Pineta, que pertanyen a la comarca del Sobrarbe del Pirineu aragonés.

Realització: **Eduardo de la Cruz i Amalia Sesma**. Producció: **Donde van las Nubes i Aragón TV**. VOES – 2016, 65'.

Diumenge 25 | Més enllà del Kumbhakarma

Homenatge d'Òskardiak al poble de l'etern somriure. Narra la història del primer nepalès d'ètnia Sherpa que va aconseguir, utilitzant oxigen, els 14 cims de 8000 metres.

Direcció: **Òscar Cadiach**. Catalunya - 2013. VOscat, 45'.

Comunicació Pyrenades 2018 - Ivet Eroles Palacios

+34 666 85 99 21 / pyrenmuseu.comunicacio@gmail.com

Festival Pyrenades 8ª edició. Del 24 al 31 de març a Salardú (Val d'Aran) / www.pyrenades.es

Dilluns 26 | Dessine-Moi un chamois

En Colin té 9 anys i recorre el Parc Nacional del Gran Paradís, que s'ha convertit en una altra escola on aprenen a fer-se discret, reconèixer les traces, caminar amb grampons o bivaquejar per descobrir els animals que hi viuen.

Director: **Anne, Erik i Véronique Lapied**. França – 2017. VOSCat, 70'.

Dimarts 27 | Reptes i aventures enmig d'una natura espectacular i salvatge

Riders on the storm

La novazelandesa Mayan Smith-Gobat i l'alemanya Ines Papert intenten en lliure la difícil via "Riders on the Storm" a la Torre Central del Paine.

Director: **Franz Walter**. Alemanya – 2016. VOSCat, 14'.

Snowmads in Greece

L'equip anomenat Snowmads torna a Europa i ens descobreix zones espectaculars de Grècia i l'illa de Creta.

Director: **Marco Freudenreich**. Àustria – 2017. VOSCat, 19'.

The eyes of God

The Eyes of God és el nom que reben unes profundes gorges situades al riu Saryjaz, entre el Kirguizistan i la Xina. Deu dies en caiac on no es permet cap marge d'error.

Director: **Olaf Obsommer**. Alemanya – 2016. VOSCat, 31'.

Dimecres 28 | South Lines + presentació del film

Film documental d'esquí extrem rodat a Xile i Argentina on hi participen els riders Adrià Millan, Aymar Navarro, Txema Trull, Sascha Geist, Dorian Densmore i Alejo Sanchez.

Direcció: **Adrià Millan i Aymar Navarro**. Càmera: **Txema Trull**. Argentina i Xile - 2017. VOCas. 20'.

I projectarem de nou la millor pel·lícula exhibida el dimarts 27 de març.

Dijous 29 | Dhaulagiri, ascenso a la montaña blanca

Al 2008 una expedició argentina va intentar l'ascensió del Dhaulagiri. Un d'ells, el Darío, va morir en l'intent. El 2016, el Guillermo documenta un segon viatge per respondre les preguntes que encara el turmenten des de l'incident.

Director: **Cristián Harbaruk i Guillermo Glass**. Argentina - 2017. VOSCat, 70'.

Divendres 30 | Aguestes montanhes

Documental etnogràfic que explica la transformació d'un indret aïllat i perdut dels Pirineus, la Vall d'Aran, en un punt de referència del turisme hivernal, a partir de la creació de l'estació d'esquí de Baqueira Beret l'any 1964. Una crònica de cinquanta anys d'història d'una muntanya que va canviar l'estil de vida d'un país, explicada pels seus protagonistes.

Producció: **Comet Films i PyrenMuseu**. Direcció i guió: **Ivó Vinuesa**. Producció executiva: **Manel Rocher**. Espanya – 2015, 72'.

Cada nit a les 21:50h | Real 3D · VR Experience

Descobreix l'experiència 360^a de la realitat virtual cada nit abans del cinema al PyrenMuseu.

ACTIVITATS INFANTILS

Dijous 29, divendres 30 i dissabte 31 | Curs Infantil de Muntanya

Per a nens i nenes de 6 a 12 anys. Places limitades.

Lloc: Plaça deth Poliesportiu (Salardú) | **Horari:** de 16:30 a 19:30h | **Organitza:** Club Excursionista d'Aran i David López | **Contacte i reserves:** 630044416 (David).

Dilluns 26 | Taller familiar

Taller dirigit a nens i nenes de totes les edats.

Lloc: Mola de Salardú | **Horari:** 12:00h | **Organitza:** Museus d'Aran | **Contacte i reserves:** 973 64 18 15 / info.museu@aran.org

Dilluns 26 i dimarts 27 | Taller de pintura de muntanha

Taller dirigit a nens i nenes de totes les edats.

Lloc: Sala Sociau de Salardú | **Horari:** 16:30 a 19:30h | **Organitza:** Sara Magallón | **Contacte i reserves:** 686172220 (Sara).

CAMINADES I PASSEJADES

Diumenge 25 | Pujada al tuc de Pedescaus

Ascensió a un senzill i clàssic cim amb fantàstiques vistes de la Vall d'Aran, de Montgarri i de Beret.

Dificultat: Mitja. **Temps:** 4 hores.

Dilluns 26 | Camí dels Marrecs i ribera de l'Unhòla

Passejada per una vall salvatge i desconeguda del Naut Aran.

Dificultat: Mitja. **Temps:** 4 hores.

Dimarts 27 | Pujada als llacs de Baciver

Bonik itinerari entre boscos i llacs envoltats de muntanyes i dins del Parc Natural de l'Alt Pirineu.

Dificultat: Fàcil. **Temps:** 3 hores.

Dimecres 28 | Passejada pels poblets del Naut Aran

Excursió de Salardú cap Unha, el Barranc de Corilha, Gessa i Arties. Visita guiada a l'Església d'Arties.

Dificultat: Mitjana. **Temps:** 4 hores.

Dijous 29 | Mirador de l'Aneto – Visita del Musèu Joanchiquet de Vilamós

Preciosa excursió pels camins reials de Vilamós, Arres de Sus, Arres de Jus i la bassa d'Arres. Visita al Museu Joanchiquet de Vilamós.

Dificultat: Fàcil. **Temps:** 4 hores. **Punt de trobada:** 09:45h a la plaça de Vilamòs.

Divendres 30 | Vielha a peu

Excursió de Salardú a Vielha seguint el camin reiau. Visita guiada de l'Església de Vielha i del Musèu dera Val d'Aran.

Dificultat: Mitjana. **Temps:** 4 hores.

Dissabte 31 | Pujada al llac i refugi de la Restanca

Ruta per camí de muntanya amb final a l'esplèndid llac i refugi de la Restanca, en un entorn d'alta muntanya.

Dificultat: Mitjana. **Temps:** 4 hores.

NOTES:

- A les 08:45h Punt de trobada a l'Oficina de Turisme de Salardú-Parking. Informació i reserves: 660164467 (Francesc), Copos Events.
- Excursions de dificultat fàcil o mitjana i de duració aproximada de 4 hores.
- Activitats impartides amb guies de Copos Events – Exciting Pyrenees.
- Les visites guiades a les esglésies, impartides per guies de Museus d'Aran.
- Cal anar equipat de forma adequada i disposar d'assegurança obligatòriament.
- Les activitats són gratuïtes.
- Aniran a càrrec dels participants: els transports necessaris, menjars i altres extres.
- A les ascensions en entorn de neu cal portar raquetes i material de seguretat en cas d'allaus (ARVA, pala i sonda). Disposem de material de lloguer: raquetes, bastons, arvas o assegurança diària.

EXPOSICIONS

Del 16 de març al 15 de maig | Exposició: Vestir era moda, mòdes de vestir ens terres de Lhèida e Aran (sègles XVIII-XX)

Exposició sobre moda lleidatana i aranesa entres els segles XVIII i XX.

Lloc: Sant Joan (Arties). **Horari:** de dilluns a dissabte de 17:00h a 20:00h i diumenges tancat.

A TENIR EN COMPTE

- Totes les activitats són gratuïtes.
- Cal inscriure's mitjançant el formulari del web, indicant les activitats, conferències i projeccions a les què es vol assistir.
- Segons les condicions meteorològiques o altres qüestions el programa pot patir modificacions, que s'anunciaran al web i les xarxes socials.
- Contacte: 973 64 40 30. Correu electrònic: pyrenades@gmail.com i a les webs habilitades.

FESTIVAL 8a. EDICIÓ

